

ЗАЯВА

Громадської організації «Мережа захисту національних інтересів «АНТС» щодо дефолту НАК «Нафтогаз України» та підготовки до нового опалювального сезону

Учора не отримавши дозволу від уряду виконати зобов'язання в розмірі 335 млн доларів США перед держателями євроблігацій НАК «Нафтогаз України» оголосив дефолт. За тиждень до цього компанія звернулася до кредиторів з проханням про відтермінування виплат на два роки. Своє рішення Нафтогаз мотивував тим, що ці кошти доцільніше перенаправити на закупівлю газу для нового опалювального сезону з розрахунком закачати в підземні сховища 19 млрд м куб., так щоб фактично не імпортувати газ у 4 кварталі цього та 1 кварталі наступного року (коли ціни на спотовому ринку є найвищими). У зв'язку з тим, що належної попередньої узгоджувальної роботи з кредиторами не було проведено, а сама пропозиція були носила ультимативний характер, ця пропозиція була відхилена.

Звертаємо увагу, що напередодні, пропозиція щодо відтермінування виплати боргів кредиторам було зроблена Міністерством фінансів України. Так як до цієї пропозиції передували плідні перемовини з кредиторами, то ця пропозиція отримала схвальну оцінку від Паризького клубу кредиторів і представників G7. Керівництво НАК «Нафтогаз Україна» такі перемовини не проводили, тому для кредиторів пропозиція щодо відтермінування виконання зобов'язань була несподіваною.

Після отримання офіційної відмови від кредиторів, Кабінет міністрів України 21 липня 2022 року видав розпорядження №625-р щодо обов'язку погодження будь-яких дій при виконання правочинів щодо єврооблігацій. Нафтогаз відповідно до цього розпорядження звернувся до КМУ щодо отримання такого погодження, яке до 26 липня не було надано.

Оголошення дефолту фактично закриває будь-які можливості НАК «Нафтогаз України» залучати кошти на світових ринках і ставить під загрозу опалювальний сезон.

За оцінками компанії за поточними цінами станом на 19.07.2022 для закупівлі необхідної кількості газу для проходження опалювального сезону, потрібно близько 8 млрд дол. США. Дана оцінка не враховує зменшення офіційного курсу гривні 21 липня з 29,54 до 36,64 грн за дол США та зростанням цін на газ на європейській біржі, що станом на сьогодні перевищує 2 тис. дол. США за тис м куб.

За рішенням уряду в ПСГ до 1 жовтня має бути 19 млрд куб м. газу, в той час станом на 14 липня запас газу складає 11,5 млрд куб м. газу. Власний видобуток складає приблизно 1 млрд куб м. газу, тобто до жовтня можна

збільшити обсяг лише орієнтовно до 14 млрд куб м. У 2021 році на 1 жовтня Оператор газосховищ України накопичив у ПСГ 18,7 млрд куб. м газу, середній рівень наповнення газосховищ на початку опалювальних сезонів з 2011 по 2019 роки сягав 17,9 млрд куб. м, а мінімальний опускався до 14,5 млрд куб. м у 2016-му році, тому, враховуючи що в Україні зруйновані більше 120 тисяч житлових будинків, частина знаходиться на окупованій території, зруйновані крупні промислові споживачі газу, багато зупинилися, такий обсяг газу є необґрунтованим і сильно завищеним.

Крім цього, уряд не вчиняє жодних кроків спрямованих на зменшення споживання газу, зокрема, країни-члени Європейського Союзу 26 липня офіційно погодилися на добровільне скорочення попиту на природний газ на 15% у порівнянні з їхнім середнім споживанням за останні п'ять років. Ці заходи, що спрямовані на зменшення споживання газу включають такі непопулярні кроки, як зменшення температури в будівках до 16° взимку, в той час як в Україні нормативною є температура не нижче 20°.

Крім цього уряд вчиняє дії спрямовані на погіршення фінансового стану Нафтогазу, зокрема 10 травня 2022 року Кабінетом міністрів України було схвалено законопроект «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання протягом дії воєнного стану та подальшого відновлення», який серед іншого передбачає запровадження мораторію на підвищення цін на природний газ і тарифів на теплову енергію та супутні послуги. Даний крок є невиправданим, більш доцільно спростити порядок отримання субсидій, збільшити їх фінансування і розширити перелік отримувачів субсидій.

Для закупівля визначеного об'єму газу Нафтогаз звернувся до уряду, щодо збільшення їх статутного капіталу на 150 млрд грн, що фактично після оголошення дефолту, може відбутися виключно за рахунок емісії. В 2014 році загальна сума фінансування дефіциту, отримана НАК "Нафтогаз України" прямо й опосередковано з держбюджету становила 107,3 млрд грн., при цьому безпосередньо компанії було передано як внесок до статутного фонду ОВДП на суму 96,6 млрд грн, що стало одним з фактором підвищеної інфляції в наступному році в розмірі 43,3%.

Всі зазначені кроки свідчать про низьку якість рішень керівництва Нафтогазу, що фактично становлять загрозу енергетичній і фінансовій безпеці України.

Мережа «АНТС» закликає уряд провести фахові консультації з експертами щодо стану в енергетиці, об'єктивно оцінити потребу в газі на опалювальний сезон 2022/2023 років, визначити кроки по зменшенню його споживання, визначити обсяги реальної потреби у фінансових ресурсах, провести фахові перемовини з кредиторами по досягненню згоди щодо реструктуризації боргів, активізувати перемовини з іншими міжнародними

кредиторами щодо залучення кредитів для проходження опалювального сезону та зробити кадрові рішення щодо керівництва НАК «Нафтогаз Україна».